

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн “Чулуут ахуй үйлчилгээний төв” ОНӨААТҮГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2026/007/-НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn

Архангай аймаг
2026 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар

Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerquibaatar@audit.gov.mn

Аудитор Н.Дашмягмар

Утас: 99164665

Цахим хаяг: Dashmyagmarn@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2026-03-13 № 149.

танай _____ -ны № _____ -т

“ЧУЛУУТ-АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ТӨВ” ОНӨААТҮГ-ЫН ЗАХИРАЛ
У.ОТГОНБАЯР ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Чулуут-Ахуйн үйлчилгээний төв” ОНӨААТҮГ-агзын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдлын тайлан, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлт тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгад аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол “Чулуут-Ахуйн үйлчилгээний төв” ОНӨААТҮГ-ын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдлын тайлан, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлт тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

1. “Тайлант онд бизнес төлөвлөгөө батлуулаагүй бөгөөд 72,943,319 төгрөгийг шууд зарцуулсан байна.
2. Сумын засаг даргатай хамтран ажиллах гэрээ байгуулаагүй.

Дээрх зөрчлүүд нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.3 дэх хэсэг, “Чулуут ахуйн үйлчилгээний төв” ОНӨААТҮГ-ын дүрмын 6 дугаар зүйлийн 6.3 дэх хэсгийг тус тус зөрчсөн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж, толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр /

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Үлдэгдэл	
		1-р сарын 1	12-р сарын 31
1.1.1	Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	54,846.00	19,058.80
1.1.2	Дансны авлага	2,965,205.00	3,622,275.00
1.1.6	Бараа материал	1,241,100.00	7,496,300.00
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо		-
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	4,261,151.00	11,137,633.80
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	1,062,205,860.66	1,039,064,624.66
1.2.9	Бусад үндсэн хөрөнгө	709,310.00	607,980.00
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	1,062,915,170.66	1,039,672,604.66
1.30	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,067,176,321.66	1,050,810,238.46
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр	5,550,376.98	12,610,932.78
2.1.1.1	Дансны өглөг	-	5,280,000.00
2.1.1.3	Татварын өр	706,378.65	2,123,532.65
2.1.1.4	ЭМНД -ийн шимтгэлийн өглөг	-	2,317,566.00
2.1.1.5	НӨАТ-ын өглөг	4,843,998.33	2,889,834.13
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	5,550,376.98	12,610,932.78
2.20	Өр төлбөрийн нийт дүн	5,550,376.98	12,610,932.78
2.3.1	а) төрийн	1,261,748,800.00	1,261,748,800.00
2.3.2	б) хувийн		
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	19,240,890.00	19,240,890.00
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)	(219,363,745.32)	(242,790,384.32)
2.3.10	Өмнөх үеийн ашиг /алдагдал/	(219,363,745.32)	(219,363,745.32)
2.3.11	Тайлант үеийн ашиг/алдагдал/		(23,426,639.00)
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	1,061,625,944.68	1,038,199,305.68
2.40	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	1,067,176,321.66	1,050,810,238.46

2.2 Аудит хийсэн орлогын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Мөрийн дугаар	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Үлдэгдэл	
		1-р сарын 1	12-р сарын 31
4	Түрээсийн орлого	57,763,989.00	59,177,273.00
7	Хандив тусламжийн орлого	20,000,000.00	-
8	Бусад орлого	21,700,506.00	13,975,677.00
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	111,218,617.56	96,579,589.00
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал		-
12	Бусад зардал	12,577,900.00	-
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	(24,332,022.56)	(23,426,639.00)

20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	(24,332,022.56)	(23,426,639.00)
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(24,332,022.56)	(23,426,639.00)
24	Орлогын нийт дүн	(24,332,022.56)	(23,426,639.00)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Мөрийн дугаар	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Өмнөх оны дүн	Тайлант жилийн дүн
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	104,801,121.00	72,913,607.00
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	61,960,615.00	58,937,930.00
1.1.2	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	20,000,000.00	-
1.1.3	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	-	-
1.1.5	Үйл ажиллагааны орлого	21,700,506.00	13,975,677.00
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	1,140,000.00	-
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	104,755,075.00	72,949,394.20
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	34,674,328.00	34,950,104.00
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	4,608,000.00	6,029,040.00
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	1,430,600.00	1,738,000.00
1.2.4	Ашиглалтын зардалд төлсөн	25,961,919.00	15,704,792.20
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	31,911,000.00	10,903,050.00
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	4,961,528.00	2,240,108.00
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	1,207,700.00	1,384,300.00
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	46,046.00	(35,787.20)
4.1	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	46,046.00	(35,787.20)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	8,800.00	54,846.00
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	54,846.00	19,058.80

2.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

№	Үзүүлэлт	Халаасны хувьцаа	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
---	----------	------------------	---------------------------	--------------------	----------

1	2024 оны 01-р сарын 01-ний үлдэгдэл	1,261,748,800.00	19,240,890.00	(219,363,745.32)	1,061,625,944.68
9	2024 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	1,261,748,800.00	19,240,890.00	(219,363,745.32)	1,061,625,944.68
12	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)			(23,426,639.00)	(23,426,639.00)
17	2025 оны 12-р сарын 31-ны үлдэгдэл	1,261,748,800.00	19,240,890.00	(242,790,384.32)	1,038,199,305.68

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

ДД	Эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт	Батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Түрээсийн орлого	-	58,937,930	58,937,930	
2	Халуун усны орлого	-	13,975,273	13,975,273	
	Нийт орлогын дүн	-	72,913,607	73,152,950	
1	Үндсэн ба нэмэгдэл цалин, НДШ	-	41,685,523	(41,685,523)	100
2	Цахилгаан өөрийн хэрэглээ	-	14,004,792	(14,004,792)	100
3	Түлш, шатахуун, тээврийн зардал	-	9,842,050	(9,842,050)	100
4	Засвар, үйлчилгээний зардал	-	2,799,000	(2,799,000)	100
5	Аудитын төлбөр	-	2,000,000	(2,000,000)	100
6	Хог хаясны зардал бохир зайлуулах зардал	-	1,700,000	(1,700,000)	100
7	Бусад зардал	-	918,029	(918,029)	100
	Нийт зарлагын дүн	-	72,949,394	(72,949,394)	(100)

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 72,949.3 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчил илэрсэнд зөрчлийг арилгах, бизнес төлөвлөгөө батлуулах сумын засаг даргатай гэрээ байгуулж ажиллах албан шаардлагыг тус тус хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 3 зөрчилтэй асуудлын материаллаг алдаа зөрчил нь 72,949.3 мянган төгрөг бөгөөд гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 1,518.0 мянган төгрөгөөс их, шинж чанарын хувьд материаллаг байх тул **Хязгаарлалттай дүгнэлт** өглөө.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Албан шаардлага

Илрүүлэлт: Чулуут-ахуй үйлчилгээний төв ОНӨААТҮГ-ын захирал нь сумын засаг даргатай гэрээ байгуулаагүй байна.

Энэ нь Чулуут-ахуй үйлчилгээний төв ОНӨААТҮГ-ын дүрмийн 6.3 дахь заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дээрх зөрчлийг таслан зогсоож, сумын засаг даргатай гэрээ байгуулан гэрээний биелэлтийг ханган ажиллах албан шаардлага хүргүүллээ.

5.2.2 Чулуут ахуй үйлчилгээний төв нь 2025 оны бизнес төлөвлөгөөг батлуулаагүй бөгөөд нийт 72,949.3 мянган төгрөгийг шууд зарцуулсан байна.

Энэ нь төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 3-д үйлдвэрийн газрын үйлдвэрлэл, санхүүгийн төлөвлөгөө боловсруулж, зохих байгууллагаар батлуулан биелэлтийг хангах; гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дээрх зөрчлийг таслан зогсоож, бизнес төлөвлөгөөг батлуулан хэрэгжилтийг ханган ажиллах албан шаардлага хүргүүллээ.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллага Д шилжүүлсэн асуудал		
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Сумын Засаг даргатай гэрээ байгуулж ажиллаагүй байна	1	-			1	-							
Бизнес төлөвлөгөө батлаагүй 72,949.3 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.	1	72,949.3			1	72,949.3							
Дүн	2	72,949.3			2	72,949.3							

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж					
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн				
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил												
Мэдээлэл хугацаа хоцроож байршуулсан	1	-			1	-						

Дүн	1	-			1	-		
-----	---	---	--	--	---	---	--	--

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.